

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра журналістики та мовної комунікації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету
Ірина САВИЦЬКА
2023 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри журналістики та мовної комунікації,
протокол № 11 від 09 травня 2023 р.

Завідувач кафедри
Марина НАВАЛЬНА

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Журналістика»
Світлана ХАРЧЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Теорія журналістики»**

Спеціальність 061 – Журналістика
Освітня програма – Журналістика
Гуманітарно-педагогічний факультет
Розробник – д-р філол. наук, проф. Харченко С.В.

Київ – 2023

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра журналістики та мовної комунікації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-
педагогічного факультету

_____ Інна САВИЦЬКА

«__» _____ 2023 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри журналістики
та мовної комунікації,
протокол № 11 від 09 травня 2023 р.

В. о. завідувача кафедри

_____ Марина НАВАЛЬНА

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Журналістика»

_____ Світлана ХАРЧЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Теорія журналістики»

Спеціальність 061 – Журналістика
Освітня програма – Журналістика
Гуманітарно-педагогічний факультет
Розробник – д-р філол. наук, проф. Харченко С.В.

Київ – 2023

**Опис навчальної дисципліни
«Теорія журналістики»**

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>	
Галузь знань	06 «Журналістика»	
Спеціальність	<i>061 – Журналістика</i>	
Освітня програма	<i>Журналістика</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	30 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	год.
Лабораторні заняття	год.	год.
Самостійна робота	90 год.	год.
Індивідуальні завдання	год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - вивчити концептуальні теоретичні засади функціонування сучасних засобів масової інформації у політичній та економічній системі демократичного суспільства, а також розгляд журналістики як предмету вивчення і сфери творчої діяльності.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Теорія журналістики» є такі:

- формування методологічних основ вивчення журналістських дисциплін;
- формування ролі наукового знання щодо закономірностей функціонування ЗМК;
- розкриття та аналіз концептуальних теоретичних засад функціонування сучасних засобів масової інформації у політичній та економічній системі демократичного суспільства;
- розгляд журналістики як предмету вивчення і сфери творчої діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- усі основні визначення з теорії журналістики;
- портрет професії журналіста, усі позитивні сторони професії та труднощі фаху;
- види журналістської освіти її історію в Україні та світі;
- усі визначення категорії «інформація», форми її існування та способи творення й поширення;
- структуру сучасної журналістики як розгалуженої системи органів масової інформації;
- визначення та структуру інформаційного простору;
- у який спосіб журналістика виступає як галузь суспільно-політичної діяльності;
- теоретичні основи свободи слова, свободи преси і свободи творчості, способи їх законодавчого гарантування в Україні;
- загальні й спеціальні функції журналістики;
- засади і принципи журналістики;
- поняття дієвості та ефективності журналістської діяльності;
- творчі аспекти діяльності журналіста;
- загальну жанрологію, журналістські роди й жанри;
- сучасні філософські концепції, предметом яких є журналістика та інформація;
- особливості масово-інформаційної ситуації в Україні та світі.

вміти:

- застосовувати на практиці набуті в курсі теоретичні знання;
- здійснювати свідомий вибір засад своєї діяльності внаслідок отриманих теоретичних базових знань;
- виконувати в своїй масово-інформаційній діяльності загальні та спеціальні функції журналістики;
- практично використовувати законодавство України та міжнародні документи, що гарантують свободу слова;
- мислити журналістськими родами та жанрами;
- аргументовано обирати жанр у відповідності з предметом та завданнями висвітлення;
- використовувати знання про сучасну масово-інформаційну ситуацію в Україні та світі для орієнтації у своїй власній журналістській діяльності.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

програмні результати навчання:

ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

ПР13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально-комунікаційних наук.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього о	у тому числі					усього о	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	с.р.		л	п	ла б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1												
Тема 1. «Теорія журналістики» як наукова дисципліна про теоретико-методологічні проблеми фаху.	4	2	2			4						
Тема 2. Журналістика як галузь масово-інформаційної діяльності	6	2	4			7						
Тема 3. Журналістика як система органів масової інформації	6	2	4			7						
Тема 4. Інфраструктура журналістики	4	2	2			6						
Тема 5. Функції журналістики	6	2	4			6						
Тема 6. Види і типи систем журналістики: історія та сучасність	6	2	4			6						
Тема 7. Соціальна позиція журналіста. Принципи журналістики.	7	2	5			6						
Разом за змістовим модулем 1	39	14	25			42						
Змістовий модуль 2. Стратегія і тактика журналістської творчості												
Тема 8. Політична культура журналіста	8	4	4			8						
Тема 9. Дієвість та ефективність журналістської діяльності	6	2	4			6						
Тема 10. Журналістика як галузь суспільно-політичної діяльності	8	4	4			6						
Тема 11. Свобода слова і журналістська діяльність	4	2	4			7						
Тема 12. Журналістика в інформаційному суспільстві	6	4	4			6						
Разом за змістовим модулем 2	32	16	20			33						
Усього годин	150	30	45			75						

4. Теми семінарських занять. Згідно з навчальним планом не передбачено

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теорія журналістики» як наукова дисципліна про теоретико - методологічні проблеми фаху	2
2	Журналістика як галузь масово-інформаційної діяльності	4
3	Журналістика як система органів масової інформації	4
4	Інфраструктура журналістики	2
5	Функції журналістики	4
6	Види і типи систем журналістики: історія та сучасність	4
7	Соціальна позиція журналіста. Принципи журналістики.	5
8	Політична культура журналіста	4
9	Дієвість та ефективність журналістської діяльності	4
10	Журналістика як галузь суспільно-політичної діяльності	4
11	Свобода слова і журналістська діяльність	4
12	Журналістика в інформаційному суспільстві	4
	Разом	45

6. Теми лабораторних занять. Згідно з програми не передбачено

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теорія журналістики» як наукова дисципліна про теоретико - методологічні проблеми фаху	4
2	Журналістика як галузь масово-інформаційної діяльності	7
3	Журналістика як система органів масової інформації	7
4	Інфраструктура журналістики	6
5	Функції журналістики	6
6	Види і типи систем журналістики: історія та сучасність	6
7	Соціальна позиція журналіста. Принципи журналістики.	6
8	Політична культура журналіста	8
9	Дієвість та ефективність журналістської діяльності	6
10	Журналістика як галузь суспільно-політичної діяльності	6
11	Свобода слова і журналістська діяльність	7
12	Журналістика в інформаційному суспільстві	6
	Разом	75

**8. Контрольні питання, комплекти тестів
для визначення рівня засвоєння знань студентами**

Питання до іспиту «Теорія журналістики»

1. Журналістика як предмет вивчення. Поняття «теорія журналістики».
2. Структура науки про журналістику. Функції журналістики.
3. Стан журналістикознавства в Україні та джерела курсу.
4. Основні поняття теорії журналістики.
5. Системність знань журналіста. Журналіст: особистість, фахівець.
6. Як стати журналістом і ким працювати?

7. Функціонування публічних комунікацій у стародавні часи. Персоналії.
8. Особливості виникнення журналістики в Україні.
9. Початок друкарської справи і журналістика.
10. Періодизація розвитку української журналістики.
11. Система принципів сучасної журналістики як основа формування медіаландшафту.
12. Поняття «інфраструктура», «інфраструктура журналістики», «система».
13. Інфраструктура сучасної української журналістики. Різні погляди на її структурування.
14. Державні органи з нагляду за дотриманням законодавства в інформаційному просторі.
15. Типологія журналістики та її засади.
16. Підсистеми журналістики.
17. Періодичні видання з журналістики (соціальних комунікацій).
18. Свобода слова і нормативна база діяльності медіа.
19. Генеза теорій і концепцій свободи слова
20. Авторитарна система журналістики (монархічний та релігійно-клерикальний типи системи, фашистський тип авторитарної журналістики).
21. Лібертаріанська система журналістики.
22. Соціалістична система журналістики.
23. Журналістика соціальної відповідальності.
24. Прикладні соціокомунікативні теорії
25. Тоталітарна (соціалістична) система журналістики
26. Когнітивні теорії і концепт журналістики
27. Поняття «інформація», «масова інформація». Атрибутивний та функціональний підхід до визначення сутності.
28. Класифікація інформації (за способами сприйняття, кодування та призначенням).
29. Специфіка інформації в журналістиці.
30. Правила передавання і подавання інформації. Рівні і форми масової інформації. Способи впливу масової інформації.
31. Інформаційна гігієна в медіапросторі.
31. Історія дослідження питання та наукові погляди на концепцію "нового" суспільства.
32. Поняття "інформаційного", "постіндустріального", "цифрового" суспільства.
33. Ознаки інформаційного суспільства.
34. Основні положення праці Д.Белла "Настання постіндустріального суспільства".
35. Концепція хвилеподібного розвитку у праці Е.Тоффлера "Третя хвиля".
36. Концепція "глобального села" у роботі М.Маклюєна "Галактика Гутенберга: Становлення людини друкуючої".
37. Концепції інформаційного суспільства у роботах М.Кастельса "Інформаційна епоха: економіка, суспільство і культура" та "Галактика Інтернет: Міркування про Інтернет, бізнес та суспільство".
38. Проблеми запровадження засад інформаційного суспільства в Україні.
39. Журналістика в системі соціальних інститутів суспільства.
40. Журналістика як "четверта влада".
41. Поняття громадської думки та способи її формування.
42. Політичний аналіз.
43. Гуманізм як основоположний принцип журналістської діяльності.
44. Патріотизм та його актуалізація в умовах сучасної соціально-політичної ситуації.
45. Демократизм як основа комунікаційних процесів у розвиненому суспільстві.
46. Інтернаціоналізм та специфіка його втілення у сучасній медійній практиці.
47. Журналістика як творча діяльність.

48. Професійні обов'язки журналіста в справі виготовлення інформації: традиційне й нове.
49. Спеціалізація / універсалізація журналіста.
50. Критичне й креативне мислення в журналістиці.
51. Типові / нетипові навички сучасного журналіста.
52. Феномен цікавого в журналістиці.
53. Об'єктивна реальність та способи її відображення в журналістиці.
54. Типові джерела інформації
55. Методи збирання і обробки інформації в журналістиці.
56. Виготовлення внутрішньої інформації.
57. Поняття «жанр» у журналістиці.
58. Жанроутворювальні чинники.
59. Типологія та класифікація жанрів в медіа.
60. Сучасні жанрові тенденції.
61. Медіатекст в умовах конвергенції.
62. Предмет зображення та тематичне розмаїття масової інформації.
63. Факт, подія, явище як інформаційні приводи для створення оперативних текстів.
64. Побудова «новини».
65. Види заміток.
66. Інформаційна кореспонденція.
67. Інформаційне інтерв'ю, його види, моделі, техніка проведення. Інформаційний звіт.
68. Репортаж в сучасній пресі
69. Аналітичність журналістського матеріалу.
70. Аналітичні методи у журналістиці. Предмет журналістського аналізу.
71. Методи дослідження предмету журналістського відображення.
72. Класифікація аналітичних журналістських жанрів.
73. Діалогічні аналітичні жанри. Аналітичне інтерв'ю.
74. Коментар. Аналітичний звіт та аналітична кореспонденція.
75. Огляд, його різновиди.
76. Журналістське розслідування.
77. Видатні представники української публіцистики
78. Провідні видання сучасної української публіцистики.
79. Явище колумністики у вітчизняній журналістиці.
80. Специфіка гонзо-журналістики.

Приклад екзаменаційного білета

ОС «бакалавр» Спеціальність «Журналістика»	Кафедра журналістики та мовної комунікації	Екзаменаційний білет № 1 з дисципліни «Теорія журналістики»	ЗАТВЕРДЖУЮ Завідувач кафедри _____ Марина НАВАЛЬНА _____ 202_ р.
Екзаменаційні питання			
1. Проаналізуйте основні функції журналістики 2. Опишіть особливості типології сучасних медіа.			
Тестові завдання			
Питання 1. Авторами «Чотирьох теорій преси» (1956 р.) були			
3. У. Шрамм, Т. Пітерсон, Ф. Сіберт		3. Т. Пітерсон, М. Макклоен, Д. Маккуейл	
4. У. Шрамм, Т. Пітерсон, М. Макклоен		4. У. Шрам, М. Макклоен, Д. Маккуейл	
Питання 2. Інформація за призначенням розподіляється на:			
1. Масову, спеціальну, особисту		3. Тактильну, авдіальну, нюхову	
2. Графічну, звукову, текстову		4. Масову, графічну, візуальну	

Питання 3. Активна, пасивна, стихійна. Це форми існування інформації:			
1. Масової	3. Візуальної		
2. Приватної	4. Жодна з відповідей не є вірною		
Питання 4. До спеціальних функцій журналістики належить:			
1. Інформаційна	3. Войовнича		
2. Організаційна	4. Модна		
Питання 5. Будь-яке публічне повідомлення, спрямоване на те, щоб сприяти продажу покупці або оренді товару чи послуги, поширювати будь-яку ідею чи погляди або досягати певного бажаного ефекту, і для якого виділені площа чи ефірний час за оплату від рекламодавця чи з іншої подібної причини називається:			
1. Реклама	3. Журналістський матеріал		
2. Пропаганда	4. Інформаційне повідомлення		
Питання 6. Сталий вплив преси на людину й суспільство - це			
1. Ефективність журналістики	1. Ефективність журналістики		
2. Продуктивність	2. Продуктивність		
Питання 7. Основні засади свободи преси сформульовані у «Декларації прав людини» (ООН, прийнята 10 грудня 1948 року)			
1. Так	3. Не повністю		
2. Ні			
Питання 8. Сукупність інформації, що переміщується в інформаційному просторі через канали комунікації - це			
1. Інформаційна сфера	3. Інформаційне суспільство		
2. Інформаційний потік	4. Інформація в інтернеті		
Питання 9. Головним показником зростання ефективності видання є: А Кількість його засновників			
1. Кількість його засновників	3. Термін роботи		
2. Вплив на громадську думку	4. Співвідношення витрат та прибутків		
Питання 10. Журналістикознавство носить міждисциплінарний характер			
1. Так	3. Частково		
2. Ні	4. Усі відповіді неправильні		

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Використання методів навчання в процесі викладання навчальної дисципліни «Літературне редагування» зумовлено пізнавальним і виховним значенням цього курсу та його місцем у системі підготовки фахівців усіх напрямів (нормативна професійно орієнтована навчальна дисципліна), а також метою та завданнями його вивчення.

У процесі викладання навчальної дисципліни «Теорія журналістики» використовують такі методи навчання, як лекція (традиційні й нетрадиційні, наприклад, тематична, лекція-бесіда, лекція-дискусія, лекція-конференція), інформаційно-рецептивний, метод проблемного викладу, дослідницький метод, практичні методи (різні види вправ, тренувальне тестування), ділова гра, пошукове завдання.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю забезпечують одержання зворотної інформації про зміст, характер і досягнення в навчально-пізнавальній діяльності студентів і про ефективність праці викладача. Під час викладання навчальної дисципліни «Теорія журналістики» застосовують такі методи контролю за навчально-пізнавальною діяльністю студентів, як метод усного контролю, письмовий контроль; екзамен.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про введення в дію від 01.05.2023 р. № 404)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків

90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

12. Методичне забезпечення

1. Навчальний план підготовки бакалавра 061 «Журналістика».
2. Підручники та навчальні посібники.
3. Плани лекційних і практичних занять.
4. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять.
5. Семестрові завдання для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни.
6. Матеріали поточного та підсумкового контролю (контрольні завдання до практичних занять; завдання на модульні контрольні роботи для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу).
7. Перелік питань до заліку. Екзаменаційні білети.

13. Рекомендовані джерела інформації

1. Аналітика, експертиза, прогнозування: Монографія / Макаренко Є.А., Рижков М.М., Ожеван М.А. та ін. К.: Наша культура і наука, 2003.
2. Бабенко В. Троянський кінь знову у дії: деякі аспекти розвитку та захисту інформаційного простору // Вісник Київськ. ун-ту. Сер.: Журналістика. 1997. Вип.4.
3. Бебик В.М., Сидоренко О.І. Засоби масової інформації посткомуністичної України. К., 1996.
4. Безсмертний В. Українська журналістика та її воєнний сегмент учора, сьогодні, завтра. Київ: Ліра-К, 2019.
5. Владимиров В.В. Комерційна журналістика як галузь інформаційного бізнесу. Луганськ, 1995.
6. Грищенко О.М. Мас-медіа у відкритому інформаційному суспільстві й гуманістичні цінності / Київськ. нац. ун-т. К., 2002.
7. Журналісти на війні. Документальні дослідження, хронікальний літопис, аналітика. Харків: Фоліо, 2022.
8. Здоровега В.Й. Вступ до журналістики. Львів, 1994.
9. Здоровега В.Й. Українська періодика у сучасному національному інформаційному просторі // Українська періодика: історія і сучасність. Львів, 1995.
10. Зернецька О.В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. К.: Освіта, 1999.
11. Іванов В.Ф., Мелещенко О.К. Комп'ютерні технології в засобах масової комунікації: сьогоднішнє і майбутнє: Навч. посібник. К.: РВЦ „Київськ. ун-т”, 1997.
12. Канетті Еліас. Маса і влада. К.: Видавн. дім „Альтернативи”, 2001.
13. Корнев М.Н., Фомічова В.М. Психологія масової поведінки / Ун-т післядипломної освіти Київськ. нац. ун-ту. К., 2000.
14. Кузнецова О.Д. Журналістська етика та етикет: основи теорії, методика, дослідження трансформації незалежних видань України, регулювання моральних порушень. Львів: Світ, 1998.
15. Лалл Джеймс. Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. К.: „Вид-во К.І.С.”, 2002.
16. Лизанчук В.В. Українська державотворення і свобода слова // Вісник Київськ. ун-ту. Сер.: Журналістика. 1995. Вип.2.

17. Людина в сфері гуманітарного пізнання. К.: Український Центр духовної культури, 1998.
18. Масова комунікація: Підручник / А.З.Москаленко, Л.В.Губерський, В.Ф.Іванов, В.А.Вергун. К.: Либідь, 1997.
19. Масова комунікація: Підручник / А.З.Москаленко, Л.В.Губерський, В.Ф.Іванов, В.А.Вергун. К.: Либідь, 1997.
20. Михайлин І.Л. Основи журналістики. Київ: Центр навчальної літератури, 2019.
21. Михайлин І.Л. Основи журналістики: Підручник. Харків, 2002.
22. Москаленко А.З. Вступ до журналістики. К.: Школяр, 1997.
23. Москаленко А.З. Два кити: Журналістика як система засобів масової інформації. Журналістика перехідного періоду. К.: Школяр, 1997.
24. Москаленко А.З. Комунікативна політологія. Новітні тенденції розвитку мас-медіа. К.: Школяр, 1997.
25. Москаленко А.З. Основні функції і принципи преси. К.: РВЦ „Київ. ун-ту”, 1998.
26. Москаленко А.З. Свобода преси - одна з основних цінностей демократії // Вісник Київськ. ун-ту. Сер.: Журналістика. 1997. Вип.5.
27. Москаленко А.З. Сучасна українська преса. Навчальний посібник. К., 1999.
28. Москаленко А.З. Теорія журналістики. К.: Експрес-об'ява, 1998.
29. Подолян М.П. Кроки до професіоналізму. К.: ЦВП, 1998.
30. Подолян М.П. Першооснови журналістської творчості. К.: ЦВП, 1997.
31. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації. К., 1999.
32. Прилюк Д.М. Теорія і практика журналістської творчості. К., 1983.
33. Приступенко Т. О. Теорія журналістики : етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації : навч. посіб. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://textbook.com.ua/zhurnalistika/1473446940>
34. Приступенко Т.О. Свобода преси: її розуміння та реалізація в країнах далекого і близького зарубіжжя // Вісник Київськ. ун-ту. Сер.: Журналістика. - 1995. - Вип.2.
35. Путівник ретельного журналіста. К.: Інститут журналістики, 2007. 175 с.
36. Різун В. Журналістська педагогіка. Замість передмови // Редакційно-видавнича справа: досвід, проблеми, майбутнє. К.: Інститут журналістики КНУ, 1997. С. 5- 12.
37. Різун В.В. Маси: Тексти лекцій. К.: ВПЦ „Київський університет”, 2003.
38. Сучасна українська журналістика: поняттєвий апарат. К.: Школяр, 1997.
39. Українська журналістика: Вчора, сьогодні, завтра. К., 1996.
40. Універсальний журналіст. К.: Інститут журналістики, 2007. 150с.
41. Фінклер Ю.Е. Мас-медіа та влада: технологія взаємин. Львів: АзАрт, 2003.
42. Холод О.М. Теорія та методика журналістської творчості: лекції. Київ: Інтерсервіс, 2022. 63 с.
43. Чекмишев О.В. Основи журналістики. Київ: Академія, 2021.
44. Шкляр В.І. Мас-медіа і виклики нового століття. К.: Грамота, 2003.
45. Шкляр В.І. Основи теорії журналістики. К.: МІЛП-ВІПОЛ, 1996.
46. Barnas F., Barnas M. Broadcast News Writing, Reporting, and Producing, 8th Edition, Routledge, 2021. 320 p.
47. Craft S., Davis Ch.N. Principles of American Journalism, 3rd Edition, Routledge, 2021. 218 p.
48. Foreman G., Biddle D.R., Lounsberry E., Jones R.G. The Ethical Journalist: Making Responsible Decisions in the Digital Age Paperback, Wiley-Blackwell; 3rd edition, 2022. 448 p.
49. Nguyen A., McIlwaine S. Science News and the Public: Journalism for Science Democratisation in the Post-Truth Era, Bloomsbury Academic, 2022 (planning 2024).
50. Swaine M., Gilbert H., Allen G. Writing for Journalists (Media Skills) 4th Edition, Routledge, 2021. 260 p.
51. The Best American Magazine Writing (by Sid Holt – Editor), Columbia University Press 2021. 496 p.

52. Wallace L.R. *The View from Somewhere: Undoing the Myth of Journalistic Objectivity* Hardcover, University of Chicago Press; First edition, 2019. 240 p.